

Underbilag 2.

Lovforslaget af 1851

Jordejendommens Udstyknng og Sammenlægning.

Med tilhørende Betænkninger.

Uddrag af „Forhandlinger om Landhøreformer i 1849“

for saa vidt angaar

Sammenlægning af flere Jorbrug og Udstyknng af Jorder.

Forflag angaaende Sammenlæggelse af flere Jorbrug og Udstyknng af Jorder.

Der som de af mig den ærede Kommission forelagte Planer til Ophævelsen af Forfællen mellem Bondejord og nu saakaldet fri Jord, dels ved Udæbningen af Hørtornstørstellighederne, dels ved Fæstetvangens Afsløsning, skulle komme til Udforelse, frembyder der sig naturligten det Spørgsmaal, om der dog ej bør ad Lovgivningens Besættelse en Grænse for Sammenlæggelsen af flere Jorbrug til et større og den deraf følgende Nedlæggelse af de flere hidtil selvstændige Jorbrug, som forenes med et andet til eet samlet Brug.

Men, selv om disse paatænkte Reforme ikke for Tiden skulle komme til Udforelse, bør det, efter min Mening, ej blive ved den nærværende Tilstand. Medens det nemlig er aldeles frit at sammenlægge Hovedgaardstakt, Kjøbstad- og anden saakaldet fri Jor, er det, som bekendt, en Følge af Fæstetpligten, i Forbindelse med flere andre herhen sigtende Bestemmelser i Forordningerne af 6te Juni 1769, 25de Marts 1791, 7de Juni 1806 med flere, at, efter Lovgivningen, kan Ejeren af flere Bøndergaarde, det være sig af flere Selvejerbøndergaarde eller af flere Fæstegaarde, ikke, udenfor de enkelte mindre vigtige lobbestemte Tilfælde, nedlægge nogen af disse Gaarde, ej heller sammenlægge flere Bøndergaarde til eet Brug. Men ved Siden heraf giver navnlig den Kongelige Resolution af 5te Juli 1815 Rentekammeret (nu Indenrigsministeriet) Bemyndigelse til „herefter, uden foregaaende allerunderdanigst speciel Forestilling, ad mandatum at meddele Bevillinger paa Bøndergaardes Nedlæggelse eller Sammenlæggelse, uden Hensyn til den Størrelse, de Gaarde, til hvilke Jord ved saadan Nedlæggelse eller Sammenlæggelse henlægges, derved saa o. s. v.“ Herved bør det, efter mit Skøn, ingenlunde have sit Forbliveude; thi en saa indgribende Foranstaltning, som disse Nedlæggelser og Sammenlæggelser af Bønderbrug uden al Grænse er, bør, saalænge Loven i Almindelighed forbyder Ejerne Nedlæggelser og Sammenlæggelser, ikke hero paa de administrative Autoriteters beslende og tildels vilkaarlige Anstuelser til de forskjellige Tider. Erfarungen har ogsaa vist, at Usikkerhed i Anvendelse af denne Mændighed er indtraadt. Medens Rentekammeret for en halv Snes Aar siden med Lethed bevilgede Bøndergaardes Nedlæggelse og endnu mere Sammenlæggelse ej blot af Selvejergaarde, som sammenlagdes